



KRITIKA

Trendovska nadaljevanka

ODER

David Greig: Dunsinane

Produkcija:

Mestno gledališče ljubljansko

Režija: Aleksandar Popovski



Nika Leskovšek

Dunsinane se začne z vojno in konča s postavama, ki gazita v snegu, daleč stran od doma. Gre za sodobno nadaljevanko krvave in preklete Shakespearove »škotske igre« iz 11. stoletja, ki je videti predvsem trendovsko: kot temačna in privlačna medievalistična TV-serija, še ena tistih iz vmesnega fantazijskega sveta – na videz od nikoder, v bistvu pa politična subverzija na danes.

Besedilo »preizkuša« gledališko predstavo s svojim filmičnim potencialom, ji daje obljubo grandiozne in krvave odrske masovke, hitro menjavanje scen in objestno rabo gledaliških efektov, a predstava se ne da, ostaja neomajna. Na odru MGL ostajajo prazne sobane, predeljene zgolj s premičnimi stebri in dvižnimi projekcijskimi zasloni, prostor je namenjen zasedbi bolj komornega števila. Aleksandar Popovski zreducira zunanje dogajanje in njegovo ekscesnost – pusti ga razkričanega v hripavih in hlipavih pismih vojakov materam –, ga oklesti na besedne dvoboje; s posebnim posluhom za besedilo se vztrajno drži svoje tipične estetike – in zdrži. Skoraj tri ure dolga predstava, katere osnovni modus je pripovedni (raje poročevalski), skorajda epski, popolnoma priklene koncentracijo in pogled gledalca: »Kaj

se bo zgodilo? No, naprej...«

Okupacija tujega ozemlja in detronizacija tirana v znamenju pacifizma je znan scenarij. Zgodba z večče zasukanimi mislimi, a brez tiste briljance shakespearevskih manevriranj med navzkrižnimi spletkami, sprva učinkuje črno-belo. Takole: plemeniti in dobri angleški poveljnik Siward (Jure Henigman) želi Škotski zagotoviti zakonitega kralja Malcolma (Duncanovega sina, ki ga je ubil in nadomestil Macbeth) in ji – paradoks – priboriti (!) mir. S pravičnim bojevnikom za mir, mediatorjem in zaščitnikom šibkih, se je zlahka identificirati. Prav tako z njegovimi težavami z Malcolmom (Matej Puc), ki se izkaže nehlinjeno oblastizeljen, predvsem pa šibak in diplomatsko prilagodljiv (beri: podkupljiv). Tu je še žena bivšega tirana (pravzaprav Lady Macbeth: Jana Zupančič), podoba zagonetnosti in neuklonljivosti, predstavnica vsega drugega (res nevarnost ali zgolj žrtev?), ki predvsem ovira gladko primopredajo oblasti... Uf! A ko Lady zapelje angleš-

kega poveljnika, se skoraj že pokaže: konec dober – vse dobro.

Skoraj. »Nadaljevanka« izstopa zaradi drugega bistroumnega preobrata – avtor David Greig je, kakopak, Škot: večno okupirana dežela noče igrati po pravilih svojih »osvoboditeljev« (novih okupatorjev). Situacija se radikalizira in relativizira. Če ne prej, pri vdoru realnega – Siwarda v sodobni puščavski militantni uniformi; predstava publiko in (njeni) »neomadeževani poziciji« spodmakne tla, režija pa dobro spelje svojo distanco do ekspanzionizma zahodnjaške politike. V tem je aktualnost Dunsinane: nadaljevanke brez konca.

Predstava brez ekscesov ali soliranj, z jasno osrediščenostjo na dramsko zgodbo, z zanimivim preobratom, zanesljivimi igralskimi kreacijami (obeta še mladi Tosja Tič) in z nekaj nebo razpirajoče glasbene podlage (Silence). Predstava, ki je predvsem »pravilna«, nič manj in nič več kot to. Včasih je tudi »zgolj to« dovolj. x



Dunsinane je predstava brez ekscesov ali soliranj ter z osrediščenostjo na dramsko zgodbo. Peter Giodani